

Startside>Familierechtige forhold og arv>Skilsmisse og separation

Skilsmisse og separation

Rumænien

1 Hvad er betingelserne for at opnå skilsmisse?

Skilsmisse kan opnås efter fælles overenskomst (ved retten, forvaltningen eller en notar). I mangel af fælles overenskomst kan skilsmisse bevilges ved retten.

2 Hvad anses for skilsmissegrund?

Det fremgår af artikel 373 i civillovbogen, at skilsmisse kan opnås i følgende tilfælde:

efter fælles overenskomst mellem ægtefællerne

hvis forholdet mellem ægtefællerne er alvorligt forværret, og det ikke længere er muligt at fortsætte samlivet

på anmodning af en af ægtefællerne efter en de facto-separation, som har varet i mindst to år

på anmodning af en ægtefælle, hvis helbredstilstand gør det umuligt at fortsætte ægteskabet.

3 Hvilke retlige følger har en skilsmisse med hensyn til:**3.1 de personlige relationer mellem ægtefællerne (f.eks. efternavn)?**

En persons status som ægtefælle ophører med at eksistere, og hver af de fraskilte parter kan gifte sig igen.

Ved opløsning af ægteskabet ved skilsmisse kan ægtefællerne aftale at beholde de navne, de benyttede i deres ægteskab. Foreligger der ingen aftale, kan retten i behørigt begrundede tilfælde tillade ægtefællerne at beholde de navne, de benyttede i deres ægteskab. Hvis der hverken foreligger en aftale eller retsafgørelse, går begge de tidligere ægtefæller tilbage til at benytte de navne, de hver især havde før ægteskabet.

3.2 deling af ægtefællernes formue?

Som følge af skilsmissen ophører formueforholdet mellem ægtefællerne fra datoen for indgivelse af skilsmissebegæringen. Hver af ægtefællerne – eller dem begge i tilfælde af skilsmisse efter fælles overenskomst – kan anmode den domstol, der behandler skilsmissesagen, om at fastslå, at formueforholdet mellem ægtefællerne ophørte på datoen for den faktiske separation.

Ophører formuefællesskabet gennem opløsningen af ægteskabet, forbliver de tidligere ægtefæller i fællesskab ejere af den fælles formue, indtil deres respektive boslodder er fastsat.

Ved afslutningen af fællesejet overtager hver af ægtefællerne sin egen formue, hvorefter den fælles formue deles, og gælden betales. I dette øjemed fastslås hver ægtefælles andel af formuen først på grundlag af den pågældendes bidrag til erhvervelsen af den fælles formue og opfyldelsen af de fælles forpligtelser. Medmindre andet bevises, antages det, at ægtefællerne bidrog ligeligt.

Uanset en eventuel underholdspligt mellem de tidligere ægtefæller og ydelse af kompensation kan en ægtefælle, der ikke er skyld i skilsmissen, og som lider et økonomisk tab som følge af ægteskabets opløsning, anmode den ægtefælle, der er skyld i skilsmissen, om at betale en kompensation. Familiedomstolen træffer afgørelse om en sådan anmodning i skilsmisedommen.

Endvidere fortabes gensidig arveret ved en skilsmisse.

3.3 ægtefællernes mindreårige børn?

Når skilsmisedommen er afsagt, træffer familiedomstolen afgørelse om forholdet mellem de fraskilte forældre og eventuelt mindreårige børn. Som regel har ægtefællerne efter en skilsmisse **fælles forældremyndighed over børnene**. Familiedomstolen fastsætter et mindreårigt barns **bopæl** som værende hos den forælder, som barnet normalt bor hos, mens den forælder, der er adskilt fra barnet, har samværret med barnet. Retten fastsætter det **bidrag**, hver af forældrene skal yde til udgifterne i forbindelse med barnets opvækst, opdragelse, skolegang og uddannelse.

Hvis omstændighederne ændrer sig, kan familiedomstolen ændre foranstaltningerne vedrørende de fraskilte forældres rettigheder og forpligtelser med hensyn til deres mindreårige børn, hvis den anmodes herom af en af forældrene eller af et andet familiemedlem, barnet, værgemyndigheden, den offentlige børnebeskyttelsesinstitution eller anklagemyndigheden.

3.4 forpligtelsen til at betale underholdsbidrag til den anden ægtefælle?

Når ægteskabet er opløst, ophører underholdspligten mellem ægtefællerne. Den fraskilte ægtefælle har ret til underholdsbidrag, hvis den pågældende har behov for det, fordi vedkommende har mistet sin arbejdsevne før eller under ægteskabet eller inden for et år efter ægteskabets opløsning (men kun, hvis uarbejdsdygtigheden skyldes forhold i forbindelse med ægteskabet).

En ægtefælle, der anmoder om underholdsbidrag, kan ikke også anmode om kompensation. Er skilsmissen bevilget på grund af ansvarspådragende adfærd, som udelukkende skyldes den sagsøgte ægtefælle, kan den sagsøgende ægtefælle få tillagt en kompensation. Der kan kun ydes kompensation, hvis ægteskabet har varet i mindst 20 år.

4 Hvad betyder det retlige begreb "separation" i praksis?

I rumænsk ret findes begrebet "retlig separation" ikke; man har kun begrebet "de facto-separation" og retslig bodeling. Det er en situation, der skal bevises ved retten. Såfremt de facto-separationen har varet i mindst to år, kan retten bevilge skilsmisse.

5 Hvad er betingelserne for at opnå separation?**6 Hvilke retlige følger har en separation?****7 Hvad betyder det retlige begreb "omstødelse af ægteskab" i praksis?**

Et ægteskab omstødes, hvis en af de lovbestemte betingelser for ægteskabets indgåelse ikke er opfyldt. Et ægteskab kan kun omstødes ved en retsafgørelse. Omstødelsen har ikke blot virkninger for fremtiden, men også for fortiden, idet ægteskabet anses for aldrig at have været indgået.

8 Hvad er betingelserne for at få omstødt et ægteskab?

Manglende iagttagelse af bestemmelserne vedrørende ægteskabets indgåelse udgør absolutte grunde til omstødelse. Det er tale om gælder følgende:

Ægteskabet blev indgået uden samtykke.

Ægteskabet blev indgået mellem personer af samme køn.

Ægteskabet blev indgået af en person, der allerede var gift.

Ægteskabet blev indgået mellem personer, der er beslægtet i lige linje eller i sidelinje til og med fjerde led.

Ægteskabet blev indgået af en sindssyg eller udviklingshæmmet person.

Ægteskabet blev indgået uden de fremtidige ægtefællers samtykke, eller samtykket blev ikke givet forskriftsmæssigt.

Ægteskabet blev indgået af en mindreårig under 16 år.

Ægteskabet blev indgået med andre formål end at stifte familie.

Relative grunde til omstødelse af et ægteskab er:

når ægteskabet indgås af en mindreårig på 16 år på grundlag af en lægeerklæring uden samtykke fra forældrene/den forælder, som er officiel værge, eller uden tilladelse fra den person, der har forældremyndigheden

når samtykket er behæftet med mangler: fejl (med hensyn til den anden ægtefælles fysiske identitet), svig eller vold

når ægteskabet indgås af en person, som midlertidigt mangler dømmekraft

når ægteskabet indgås mellem en adoptivforælder og en mindreårig, som den pågældende er værge for.

9 Hvilke retlige følger har omstødelsen af et ægteskab?

Indtil der er truffet en endelig retsafgørelse, bevarer en ægtefælle, som i god tro har indgået et ugyldigt eller omstødt ægteskab, sin status som ægtefælle i et gyldigt ægteskab, og formueforholdet mellem de tidligere ægtefæller er tilsvarende omfattet af bestemmelserne vedrørende skilsmisse.

Ægteskabets ugyldighed har ingen virkning for børnene, som bevarer deres status som børn født inden for ægteskab. For så vidt angår forældres og børns rettigheder og forpligtelser over for hinanden finder bestemmelserne vedrørende skilsmisse tilsvarende anvendelse.

En retsafgørelse om, at et ægteskab er ugyldigt eller skal omstødes, kan gøres gældende over for tredjemand. Formalitetsbestemmelserne vedrørende formueforholdet mellem ægtefællerne, ægteskabets officielle karakter, og spørgsmålet om hvorvidt ægteskabets indgåelse kan anfægtes, finder tilsvarende anvendelse.

Ægteskabets ugyldighed kan ikke gøres gældende over for tredjemand i forbindelse med en retshandel, som en af ægtefællerne har indgået forud for ægteskabet, medmindre de almindelige betingelser for anlæggelse af ugyldigheds- eller omstødelsessag er opfyldt, eller tredjemand på anden vis kendte til grundene til ægteskabets ugyldighed forud for indgåelsen af retshandlen.

10 Findes der udenretslige alternativer til løsning af spørgsmål vedrørende skilsmisse?

Mægling er valgfrit, før sagen anlægges ved retten. Under sagen har retten pligt til at informere parterne om muligheden for at benytte mægling og om fordelene ved det.

Ved hjælp af mægling er det muligt at afklare misforståelser mellem ægtefællerne vedrørende fortsættelsen af ægteskabet, udøvelsen af forældrenes rettigheder, fastlæggelse af børnenes bopæl, forældrenes bidrag til børnenes underhold og eventuelt andre misforståelser, der er opstået i ægtefællernes forhold, med hensyn til deres lovbestemte rettigheder. Mægleren sørger for, at resultatet af mæglingen ikke strider mod barnets tarv og tilskynder forældrene til primært at fokusere på barnets behov og påtage sig forældreansvaret, for at sikre at den faktiske separation eller skilsmisse ikke hæmmer barnets opvækst og udvikling.

Mæglingssaftalen indeholder parternes aftale om udøvelse af deres rettigheder som forældre, deres bidrag til børnenes underhold og fastlæggelsen af børnenes bopæl, og aftalen skal godkendes af retten, som har pligt til at kontrollere, at den tilgodeser barnets tarv.

Hvis ægtefællerne er enige om skilsmissen og ikke har mindreårige børn født i eller uden for ægteskabet eller adoptivbørn, kan den offentlige registreringsmyndighed eller notaren det sted, hvor ægteskabet blev indgået, eller hvor ægtefællernes seneste fælles bopæl var beliggende, erklære ægteskabet for opløst efter ægtefællernes aftale og udstede en skilsmisseattest.

Skilsmisse efter aftale mellem ægtefællerne kan også erklæres af en notar, i tilfælde af at der er mindreårige børn født i eller uden for ægteskabet eller adoptivbørn, såfremt ægtefællerne aftaler alle aspekter vedrørende navne, udøvelse af forældremyndighed, børnenes bopæl, samværsret og forældrenes bidrag til udgifterne til børnenes opvækst, opdragelse, skolegang og uddannelse.

11 Til hvilken instans skal jeg indgive min ansøgning (begæring) om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab? Hvilke formaliteter skal overholdes, og hvilke dokumenter skal jeg vedlægge min ansøgning?

Begæringen om skilsmisse henhører under **rettens** kompetence.

Set ud fra et territorialt perspektiv ligger kompetencen hos retten på det sted, hvor ægtefællernes seneste fælles bopæl er beliggende. Hvis ægtefællerne ikke har et fælles hjem, eller hvis ingen af ægtefællerne længere bor på det sted, hvor deres seneste fælles hjem var beliggende, indgives begæringen til den kompetente domstol på det sted, hvor sagsøgte har bopæl. Har sagsøgte ikke bopæl i Rumænien, og de rumænske domstole har international kompetence, indgives begæringen dog til den kompetente domstol på det sted, hvor sagsøger har bopæl. Såfremt hverken sagsøger eller sagsøgte har bopæl i Rumænien, kan parterne aftale at indgive skilsmissebegæringen til en hvilken som helst domstol i Rumænien. I mangel af en sådan aftale indgives skilsmissebegæringen til retten i sektor 5 i Bukarest.

Skilsmissebegæringen skal ud over bemærkningerne fra stævningen indeholde navnene på mindreårige børn. Begæringen skal ledsages af vielsesattest, kopier af fødselsattester for mindreårige børn og ægtefællernes eventuelle mæglingssaftale.

I en situation, hvor skilsmissebegæringen er baseret på en aftale mellem parterne, skal den underskrives af begge ægtefæller eller af en fælles repræsentant med bemyndigelse hertil i form af en særlig fuldmagt. Hvis den bemyndigede repræsentant er advokat, skal den pågældende bekræfte ægtefællernes underskrifter i overensstemmelse med lovgivningen.

Ved retten i første instans skal parterne møde personligt, medmindre en af ægtefællerne afsoner en frihedsstraf, er forhindret på grund af alvorlig sygdom, er omfattet af et retsligt forbud, har bopæl i udlandet eller er i en anden situation, som forhindrer den pågældende i at give personligt møde. I sådanne situation kan den pågældende person lade sig repræsentere af en advokat, en bemyndiget repræsentant eller eventuelt en værge eller registreret repræsentant (*curator*). Hvis sagsøger på datoen for retsmødet ved retten i første instans er fraværende uden grund, så kun sagsøgte møder frem, afvises begæringen som ubegrundet.

Den domstol, der behandler skilsmissesagen, træffer afgørelse – også selv om den ikke blev anmodet herom i skilsmissebegæringen – om udøvelsen af forældremyndigheden, forældrenes bidrag til udgifterne til børnenes opvækst og opdragelse, børnenes bopæl og forældrenes ret til at have et personligt forhold til børnene.

En begæring om at få et ægteskab erklæret ugyldigt på grund af absolutte hindringer kan indgives af enhver, der har retlig interesse heri. Begæringen om omstødelse af et ægteskab er af personlig karakter og har ingen retsvirkning for arvingerne. Indgives begæringen af en af ægtefællerne, kan den dog følges op af enhver af dennes arvinger.

12 Kan jeg få helt eller delvis fri proces?

Retshjælp kan ydes på de betingelser, der er fastsat i regeringens hastedekret nr. 51/2008 om retshjælp i civile retlige sager som godkendt med ændringer og tilføjelser ved lov nr. 193/2008 med efterfølgende ændringer.

Retshjælp kan ydes særskilt eller samlet i form af advokatbistand, betaling af honorar til en sagkyndig, oversætter eller tolk, betaling af gebyr til retshåndhævende myndigheder og i form af fritagelse for, nedslag i eller ratebetaling eller udsættelse af betaling af retsgebyrer.

For at være berettiget til fuld retshjælp skal en person have haft en månedlig gennemsnitlig nettoindkomst pr. familiemedlem på under 300 RON i de seneste to måneder før indgivelse af ansøgningen. Er indkomsten på under 600 RON, ydes der 50 % i retshjælp. Der kan også bevilges retshjælp i andre situationer, hvor de sikre eller anslåede sagsomkostninger sandsynligvis vil begrænse den effektive adgang til domstolsprøvelse, f.eks. på grund af forskellen mellem leveomkostningerne i den medlemstat, hvor ansøgeren bor, og leveomkostningerne i Rumænien.

13 Er det muligt at anke en afgørelse om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab?

Ifølge den nye civile retsplejelov er fristen for at appellere en afgørelse 30 dage fra afgørelsens forkyndelse.

14 Hvad er fremgangsmåden, hvis jeg ønsker at få en afgørelse om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab, som er truffet af en domstol i en anden EU-medlemsstat, anerkendt i denne medlemsstat?

Gældende lovgivning vedrørende anerkendelse af en skilsmisedom er forordning (EF) nr. 2201/2003. Begæringen indgives til den kompetente domstol, hvor sagsøgte har bopæl eller opholdssted i Rumænien. Hvis sagsøgte ikke har noget kendt opholdssted, indgives begæringen til den kompetente domstol, hvor sagsøger har bopæl eller opholdssted.

15 Hvilken domstol skal jeg rette henvendelse til for at gøre indsigelse mod anerkendelsen af en retsafgørelse om skilsmisse/separation/omstødelse af ægteskab, som er truffet af en domstol i en anden medlemsstat? Hvad er fremgangsmåden i sådanne tilfælde?

Der kan gøres indsigelse mod en afgørelse om anerkendelse ved at indgive en begæring til den stedligt kompetente appeldomstol eller indgive appel til kassationsdomstolen.

16 Hvilken skilsmisselovgivning anvender domstolene i skilsmissegager mellem ægtefæller, der ikke har bopæl i denne medlemsstat, eller som har forskellig nationalitet?

For at fastslå, hvilken ret der gælder for et internationalt privatretligt forhold, vil den rumænske domstol anvende enten *Rådets forordning (EU) nr. 1259/2010* af 20. december 2010 om indførelse af et forstærket samarbejde om lovvalgsreglerne i forbindelse med skilsmisse og separation eller *artikel 2957 ff. i civillovbogen*.

Ægtefællerne kan vælge lovgivningen i det land, hvor de har deres sædvanlige fælles bopæl eller havde deres seneste sædvanlige fælles opholdssted (hvis mindst en af dem bor der på datoen for aftalen om valg af gældende ret), lovgivningen i det land, hvor en af ægtefællerne er statsborger, lovgivningen i det land, hvor ægtefællerne har boet i mindst tre år, eller rumænsk ret.

Såfremt ægtefællerne ikke har foretaget et valg, er gældende ret lovgivningen i det land, hvor de har deres sædvanlige fælles bopæl eller i mangel heraf lovgivningen i det land, hvor ægtefællerne havde deres seneste sædvanlige fælles bopæl (hvis mindst en af ægtefællerne stadig har sin sædvanlige bopæl i det pågældende land på datoen for indgivelse af skilsmissebegæringen). Hvis en af ægtefællerne ikke har en sædvanlig bopæl, gælder lovgivningen i det land, hvor de begge var statsborgere på datoen for indgivelse af skilsmissebegæringen, eller hvis ægtefællerne har forskelligt statsborgerskab, lovgivningen i det land, hvor de begge havde statsborgerskab (hvis mindst én af dem stadig har dette statsborgerskab på den dato, hvor skilsmissebegæringen indgives). I alle andre situationer er gældende ret Rumæniens lovgivning.

Sidste opdatering: 03/12/2015

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.

Medlemslandene med ansvar for at forvalte siderne om nationale forhold er i gang med at opdatere noget af indholdet på dette website som følge af Storbritanniens udtræden af EU. Hvis du støder på indhold, som endnu ikke afspejler Storbritanniens udtræden, er det en fejl og vil blive rettet.